

Večernik

Leto I. (VIII.), števil. 151

Maribor, sreda, 2. oktobra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem črt. zas. v Ljubljani št. 11.408

Veha mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Predlog za znižanje poslanskih dnevnic

NOVE TEŽKOČE V VLADI. — PRED GLASOVANJEM O OBTOŽNICI PROTI VUKIČEVIČU. — USTANOVITEV DEMOKRATSKEGA CENTRA.

BEOGRAD, 2. novembra. Notranji položaj stoji trenutno v znamenju priprav za veliko debato o obtožnici proti ministrskemu predsedniku Vukičeviću, ki se bo vršila v petek.

V informiranih krogih se je razširila vest, da so se v vladi zopet pojavila nesoglasja. Vrh tega je baže finančni minister dr. Bogdan Marković odložil svojo demisijo samo do petka, da omogoči ministrskemu predsedniku Vukičeviću lažjo obrambo v skupščini. Tudi možnost rekonstrukcije vlade se več ne zanika.

Demokratski poslanec Kosta Timotijević se bavi z idejo ustanovitve demokratskega centra, ki naj bi obstojal iz demokratov obeh smeri in iz samostojnih demokratov.

Vodja samostojnih demokratov, Svetozar Pribičević, je imel danes popoldne daljšo konferenco z vodjo srbskih zemljoradnikov, Joco Jovanovićem, s katerim je razpravljal o taktiki opozicije. Kakor se govori, se ustanovi delovni odbor opozicijskih strank.

Ministrski predsednik je bil včeraj in danes sprejet od kralja v avdienco,

vendar ni hotel dati o uspehu avdience nobenega pojasnila.

BEOGRAD, 2. novembra. Finančni minister dr. Bogdan Marković je poslal ministrskemu predsedniku pismo, v katerem odločno zahteva, da se v interesu varčnosti prične varčevati tudi v uradih vrhovne državne uprave. Tako zahteva finančni minister med drugim tudi znižanje poslanskih dnevnic od 300 na 200 Din. Vlada na to pismo finančnega ministra še ni odgovorila, ker so se seveda pri tem pojavile velike težkoče. Tako se predvsem radikalni boje, da bi večje število njihovih poslancev raj odložilo mandate, kakor da bi privolili v znižanje dnevnic. Tudi sicer je predlog finančnega ministra povzročil v poslanskih krogih veliko vznemirjenje, ker sedanje diete komaj zadostujejo za kritje poslanskih izdatkov. Vrh tega se domneva, da se je finančni minister poslužil tu taktične poteze, ki naj bi mu pripomogla do popularnosti. Ako hoče vlada varčevati, naj rajše zmanjša število ministrstev in odpravi ministre brez portfeljev.

Trgovska pogajanja z Avstrijo

BEOGRAD, 2. novembra. Dne 7. novembra prispe semkaj avstrijska delegacija za revizijo trgovske pogodbe z Jugoslavijo. Sedanja trgovska pogodba preneha namreč koncem letošnjega leta. Ker pa so bile letos na pritisk agrarnih krogov v Avstriji agrarne carine zvišane, je Jugoslavija odklonila avtomatično podaljšanje trgovske pogodbe. Naša vlada se je vsled tega smatrala prisiljeno, ukreniti primerne korake za zaščito domače industrije. Za načelnika naše delegacije pri pogajanjih z Avstrijo je imenovan vseučiliški prof. dr. Todorović, kateremu so pridruženi: sekcijski načelnik Savić, dr. Steinmetz, generalni direktor carin dr. Konrad Šmid in zastopnik poljedelskega ministva dr. Stojković.

Kemal paša zopet predsednik Turčije

ANGORA, 2. novembra. Turška narodna skupščina je včeraj izvolila Kemal pašo vnovič za štiri leta za predsednika turške republike. Prvič je bil izvoljen Mustafa Kemal paša dne 3. marca 1924. Ministrski predsednik Izmet paša je po volilnem aktu formalno odstopil, a mu je bila takoj zopet poverjena sestava kabineta.

V 14 DNEH IZ PARIZA V TOKIO.

RIGA, 2. novembra. Včeraj se je sešla tu evropsko-azijska železniška konferenca, ki razpravlja o uvedbi direktnega potniškega in blagovnega prometa na progi Pariz—Berlin—Varšava—Moskva—Sibirija—Tokio. Potovanje na tej progi bi trajalo 14 dni. Konferenci prisostvujejo delegati 16. interesiranih držav.

Al'ehin-Capablanca

Dvaindvajseta partija med Al'ehinom in Capablancu v matchu za svetovno šahovsko prvenstvo, ki je bila prekinjena, je končala v nadaljevanju po 46. potezah remis. Sedanje stanje je torej 4:2 za Al'ehina, 16 partij pa je končalo remis.

PODPIS TRGOVINSKE POGODBE Z GRŠKO.

BEOGRAD, 2. novembra. Po poročilih iz Aten bo te dni podpisana jugoslovansko-grška trgovska pogodba. Za Jugoslavijo jo bo podpisal poslanik Tihomir Popović, za Grško pa zunanji minister Mihalokopulos.

NAPREDOVANJE DELAVSKE STRANKE V ANGLIJI.

LONDON, 2. novembra. Pri nadomestnih volitvah v raznih grofijah, ki so se vršile te dni, je angleška delavska stranka močno napredovala, kar je vzbudilo zlasti glede na bližnje parlamentarne volitve splošno pozornost.

BEG SOCIJALISTIČNEGA VODITELJA IZ ITALIJE.

PARIZ, 2. novembra. Semkaj so dospela vesti, da se je znanemu italijanskemu socialističnemu voditelju Robertu Marvosiju posrečilo preskočiti italijansko mejo in pobegniti v Francijo. Marvosi je kot direktor lista »Scintilla« ostro napadal fašistovsko politiko in je bil zato večkrat obsojen in tudi konfiniran.

LJUBLJANA, 2. novembra. Devize: Berlin 13.57, Curih 1095.5, Dunaj 801.5, Newyork 56.75, Praga 168.40, Milan 310.25. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Kreditni zavod 160, Vevče 133, Ruše 275—285, Kranjska industrijska 375, Stavbna družba 56, Šešir 104.

Štip torišče novih atentatov

MAKEDONCI MED SEBOJ. — ŽRTVI ATENTATA OČE IN BRAT KOMITE PANČE MIHAJLOVA.

V pozni uri predvečera Vseh svetih je v Štipu od mosta odjeknilo 5 revolverskih strelcev. Pasanti so v strahu pred čestimi atentati začeli bežati, policija je pa ekla proti mostu, kjer je našla v velikih mlakah krvi — mrtva starrega štipskega obrtnika Mišo Mihajlova in njegovega sina Rista. Blizu mrtvega ležalo 5 praznih nabojev parabellum-revolverja — običajnega orožja makedonskih teroristov.

Zdravnik je ugotovil, da je vseh pet krogelj smrtonosno delovalo, orožništvo je pa zastražilo dohode v mesto ter začelo zasledovati atentatorje. Takoj po streljanju so se začele prazniti štipske kavarne. Vse je bežalo domov in nikogar ni bilo več na spregled. Štipsko prebivalstvo je zastrašeno od makedonskih teroristov.

Tudi včeraj dopoldne ni bilo običajne živahnosti po ulicah, dasi se je splošno razširilo mnenje, da je nasilna smrt na moji tokrat zaključek medsebojnega makedonskega političnega računa.

Umorjeni Mišo je namreč oče zloglasnega komitskega vojvode Panče Mihajlova, posebno vnetega člana makedonskega komiteta ali makedonstvujuših.

Makedonstvujušji se pa z vso okrutnostjo borijo tudi proti onim Makedoncem, ki zahtevajo samostojno Makedonijo v okvirju balkanske federacije ter proglašajo komitet za bolgarsko hlapčevanje. Makedonstvujušji so z atentati spravili že mnogo federalistov na oni svet. Posebnost komiteta so naročeni morilci, ki grede za federalističnimi emigranti tudi v inozemstvo ter jih zalezujejo tako dolgo, da jih dobijo pred smrtonosno revolversko cev. Tako je predlanskim od komiteta najeta in oskrbljena Menča Karnicija na Dunaju ustrelila med gledališko predstavo federalista Todorja Panico, letos je pa neki Prošov tudi na Dunaju skušal ubiti federalista dr. Atanasova in Ivanova. Svoje veliko sovraštvo do rojakov, ki so federalisti, je komit Panče Mihajlov pokazal še na ta način, da se je oženil z Menčo, morilko federalistov.

Federalisti, ki so že pred leti iz množevanja ubili poglavarja komiteta Todorja Aleksandrova, so sedaj zopet posegli po orožju in ker niso mogli zajeti Panče Mihajlova, so najbrž ubili njegove očeta in brata po starem sistemu makedonske politike.

Petletnica fašizma

POHOD FAŠISTOV NAD RIM. — VELIKA LAŽ MUSSOLINIJEVE »KORPORATIVNE DRŽAVE«.

Po italijanskih mestih praznujejo že tretji dan točno po vladnih naredbah in programih peto obletnico fašistovskega pohoda v Rim in prevzema vlade. Priprave tega pohoda so bili uboju, požigi, razdeljanja in pulični kralvi. Italijanska veleindustrija je videla najhujšega boljševiškega vraga narisane pred seboj na steni in le na široko odprla svoje blagajne Mussoliniju, ki je obljubljal red, disciplino in delo.

Od takih obljub se je dala deloma varati tudi vlada, deloma je bila pa tako slaba in nesložna, da sploh ni imela prave odporne sile proti avanturistu.

Na kraljev naslov je rekel Mussolini 24. oktobra na velikem zborovanju fašistov v Neaplu: »Ali nam vlado daste, ali si jo pa vzamemo, planemo nad Rim ter zgrabimo vladajočo politično družbo za vrat!« Štiri dni pozneje je začel pohod njegovih čet v štirih etapah. Sam je pa še kot dramaturg, režiser in gledališki ravnatelj bodočih dogodkov čakal v svoji milanski redakciji, da ga kralj pokliče. Ko je bil klican, je dejal svojim zvestim: »Ne vozim se s posebnim vlakom, ampak točno po voznom redu. Od sedaj naprej mora biti v Italiji vse točno. Od jutri naprej v Italiji ni več ministrstev ampak vlada!«

Pet let te vlade je minilo, pet let polne samovlade in diktature. Vsi, ki so bili poprej na mestu in glasu kulturne Italije, so se morali umakniti. Mnogi so pomorjeni, mnogi so zbežali. Mnogo je tudi konfiniranih v zapuščenih vaseh in na samotnih otokih. Donečim besedam in velikim gestam so ljudje kapitala in ulice nekaj časa toliko zaupali, da niso niti opazili kovačnice diktatorskih obročev. Ko so se streznili in šli besedam na dno, so bili obroči že močno strnjeni. »Korporativna država« fašistov je fraza na papirju. Mussolini je velik igravec in tudi mož volje, Italija je pa vendarle za

duševnega Evropejca veliko pokopališče. Svoboda govora, tiska in združevanja je odpravljena. Slučaji, ki bi demokraciji Italiji seveda še veliko boljše služili, je fašizem monopoliziral in precej časa s precejšnjimi uspehi izdajal za svoje dobro. Danes pa dekreti in parade ne morejo več prikriti težkega gospodarskega položaja. Cirkus ne uspeva brez kruha in fašizem — neka vrsta pretorianstva ali oprčinine, s kakršno se je obdal pred 400 leti razdivjani ruski car Ivan Grozni, — ne more biti vsem poklic in zaslužek.

Italijanski narod bo mogoče še eno leto ali dve prenašal prekrstitev Mont Bianca v Monte Mussolini, napočil bo pa dan spoznanja, da je Mussolinijeva doba samo začasna, nevarna in demoralizirajoča epizoda dežele. Narod se bo dvignil in pregnal fašizem kot mučne sanje. Južna Italija je že od začetka silno rezervirana napram Mussoliniju. Torišče vseh velikih parad so mesta severno Rima. Fašistovski pohod pred petimi leti je dosegel svojo skrajno mejo in petletna diktatura ga ni mogla raztegniti nižje na jug. Pa tudi na torišču diktatorskih orgij ne morejo zamreti garibalbinski in mazzinski ideali, ki imajo preteklost in bodočnost.

CERKEV SV. GROBA POŠKODOVANA.

Novi potres v Palestini je znatno poškodoval cerkev sv. groba v Jeruzalemu. Zidovje je tako močno zrahljano, da so verniki stalno v nevarnosti.

ODPRAVA SMRTNE KAZNI V RUŠIJI?

Po poročilih iz Moskve se je sovjetska vlada odločila, da izpremeni nekatero člene sedanjega kazenskega zakonika. Med drugim bo baže uknjena smrtna kazen in se uvede poleg zapora še izgnanstvo.

K problemu okrajnih cest

SLABI VIRI OKRAJNIH ZASTOPOV. — POTREBA CESTNIH VALJARJEV IN DROBILCEV KAMENJA. — SAMOPOMOČ NAJBOLJŠA.

Večernik št. 148 je prinesel kritiko o okrajnih cestah. Tej moram dodati še naslednje:

Okrajni zastopi, ki imajo na oskrbovanju okrajne ceste, so v zelo ubožnem gnotnem stanju. Nimajo denarja. Podlaga za doklade je zelo nizka in doklade dosegaio v svojem denarnem donosu neprimerno nizko svoto, drugih virov pa ni. Država bi morala prispevati vsaj 50% k vzdrževalnim izdatkom za ceste, pa dolguje te prispevke za več let nazaj. Razne poplave zadnjih let so povzročile okrajem zelo veliko škodo. Zato morajo ti v prvi vrsti popraviti iz prejemkov mostove, propuste škarpe ter nasipe, vsled česar seveda cestna proga ni tako dobro negovana, ker se je denar porabil le za predmete in posebne zidave, to je za izravnavo poškodb po poplavah.

Promet po okrajnih cestah se čim bolj množi, zlasti pa so avtomobilne vožnje za ceste, ki niso tlakovane in dobro vzdrževane, zelo škodljive. Gramoz, ki se na ceste navaža, je večinoma okrogel. Ako je količkal deževno, nabere se v malih jamicah voda in to izvrže avto poleg namočene zemlje in iz jamic nastanejo v kratkem času že jame. Če se torej takol te jamice ne zasiplijo z drobnim kamenjem — debelejši kamen ne pomaga — ni mogoče cesto držati v redu. Takšen gramoz seveda ni takoj pri roki, — ker se ceste nasujejo le v jesenskem in pomladnem času z gramozom.

Za sedanjí promet so sredstva, ki jih imajo okrajni zastopi, nezadostna. Tu ne pomaga samo gramoz na ceste, ampak je treba, da je ta gramoz oblikovan v kocke, to se pravi, lomljen ali točen kamen, ki se medsebojno veže. Gramoz iz navadnih poljskih jam, ki je okrogel, se ne prime starega cestišča, temveč se izvržen iz kolomile, kotali po cestišču, je v napotju voznikom, potem pa pade v cestni jarek, da še ovira odtok vode.

Vsi cestni vzdrževalni faktorji si morajo nabaviti kamenodrobilce in cestne valjarje. Le s tem sredstvom bodo mogli vzdrževati ceste tako, da bodo sedanemu prometu v korist. Ker pa ni lastnih sredstev, in še dolgo ni pričakovati, da bodo okrajni zastopi imeli denar za nakup teh modernih vzdrževalnih naprav, je vsako vzorno vzdrževanje onemogočeno in izključeno.

Avtomobilisti se pritožujejo čez slabe ceste. Imajo prav! Davkoplačevalci pa se pritožujejo čez visoke doklade in davke. Imajo spet prav! Pritožba na pritožbo, strankarstvo in politika nad temi, slabe letine povrh, nato še slab gnotni položaj prebivalcev. Vse vkup ustvarja splošno nezadovoljnost ter nazadovanje. Kdaj pride in kje je srečna rešitev? Edino le samopmoč, medsebojno podpiranje in sporazumljenje nas lahko iztrga, sicer je katastrofa neizbežna.

Praznik Vseh svetih v Mariboru

Gorko jesensko solnce je razpršilo jutranjo meglo. V poslednjem utripu izumirajoče prirode je napočil krasen dan, ki je dal praznovanju Vseh svetih svečano lice.

Na pokopališčih so svojci in sorodniki rajnkih dopolnjevali zadnja opravila, ki jih ta dan terja čuvstvo pijetete. Nikjer nisi našel zapuščenega groba, kjer bi ne ležal vsaj skromen venec, kjer ne bi krasilo vsaj nekaj cvetk sicer zapuščeno gomilo.

V popoldanskih urah pa so dohodi na pokopališča oživeli. V kratkem času so grobišča nalikovala na ogromna mravlišča, kjer so se premikali tisoči meščanov, tisoči hvaležnih potomcev, ki so prihiteli od blizu in daleč, da izkažejo svojim najbližjim spoštovanje. Dohodi so bruhali mase občinstva, ki so je dovažali prenapolnjeni mestni avtobusi, ali pa je ljudstvo prihajalo peš.

Najživahnejše je bilo na pobreškem pokopališču, kjer so ob cestah svečarji in lectorji ponujali svoje blago in povečavali gnečo. Množice so se gnetle na glavnih pokopaliških poteh in gotovo je letošnji obisk daleč prekosil poset prejšnjih let, kar je predvsem pripisati ugodnemu vremenu, ki je izvabilo h grobovom vse mesto.

Ureditev vojaških grobov, katero oskrbuje Udruženje invalidov, je napredovala. Stotine pred leti zanemarjenih gomil tužcev in domačinov, so bile letos dostojno očiščene, meščani pa so jih v posvetitvah spomina svojcev, ki jih je v tujini ugabila kruta usoda svetovne vojne, krasili s šopki in vencí. Na vojaškem pokopališču je bil opravljen poseben obred, kateremu je prisostvovalo tudi vojaštvo in s salvo izkazalo čast preminulim borcem.

Posebno svečan je bil trenotek, ko so pevci Glasbene Matice odpeli dve žalostinki. Marsikatero oko se je prsilo in marsikomu je zdrsnila nema solza v razhojena tla.

Celo po končanih obredih so prihajali novi posetniki, dočim so jim zgodnejši napravljali prostor. Živahnost ni popustila do mraka, ko so tisoči ognjev voščenk razsvetljevali hladno večer.

Praznik Vseh svetih, ki je bil največjačnejši, kar jih pomnimo, je ponovno obudil čustva pijetete do rajnkih in osvežil spomin na prednike, med katerimi so številni odličnjaki našega roda

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Sreda, 2. novembra ob 20. uri »Školika« ab. C. Kuponi.

Četrtek, 3. novembra ob 20. uri »Bajadera«, ab. B. Kuponi. Znižane cene.

»Bajadera« na mariborskem odru se zopet vpripori v četrtek, 3. novembra. Radi obolevosti gđe. Lubejeve se ta opereta nekaj časa ni dajala, tako, da bo to prva repriza po velikem uspehu, katerega je dosegel naš operetni ansambel z »Bajadero« v Zagrebu.

»Snegulčica« v mariborskem gledališču. Kot prva otroška predstava te sezone se pripravlja priljubljena otroška igra »Snegulčica«, katere premiera bo te dni.

Potreba razširjen'a mreže avtobusnega omrežja

V časopisih čitamo in tudi sami vidimo, kako »veselo« vozijo v Mariboru lepi mestni avtobusi semintje, napolnjeni večinoma z mladino, ki se smeji »subogim« pešcem same zadovoljnosti tako nagajivo izza avtobusa, da človeka kar dvigne — v avtobus. To se lahko zgodi, če si tako srečen in stanuješ v bližini, kjer vozijo avtobusi. Če si pa nesrečnik zaklet in proklet od ne usode n. pr. na Teznu, kjer so že začeli pred enim letom navažati fundamente za novi kolodvor, a kolodvora še do danes ni nikjer in kamor ne vozi tudi noben mestni avtobus, potem se daš kar pri kakih dobri življenski zavarovalnici zavarovati, kajti počiti moraš prav v kratkem same — jeze! Takega prometa, kot je na Tržaški indalle na Ptujski cesti zlasti ob sobotah, sredah, torkih in drugih tržnih dnevih, menda v Mariboru ni nikjer. In vendar teh bednežev na jugu Maribora ni osrečilo mesto s svojimi avtobusi. Kazalo bi, da se raztegne omrežje avtobusnih linij tudi na Tržaško cesto in naprej po Ptujski cesti vsaj do šole na Teznu. Zlasti bi naj vozil avtobus zjutraj ob 8. uri s Ptuiske ceste v mesto (šola) in opoldne ob 12. in 13. uri iz mesta nazaj, da se olajša zunajstanujočim obisk mestnih šol. — Ob črka 7. zjutraj gredo iz mesta vovar ne na Teznu cele procesije delavstva. Tudi ti bi se posluževali z veseljem teh lepih mestnih vozil v velikem številu, kar bi gotovo dvignilo dobro voljo prebivalstva in blagajno mestnega podjetja. Prosimo!...

Mariborski in dnevni drobiž

Našim naročnikom

Današnji številki smo priložili položnice. Onim, ki so z naročnino zaostali, smo položnice izpolnili v števju mesece november. Cenjene naročnike prosimo, da nam naročnino točno poravnajo, da nam bo mogoče koncem leta knjige v redu zaključiti. — Uprava »Večernika«.

Brezhiben promet o Vseh svetih.

Včeraj je bil v Mariboru ves dan promet izredno živahen. Nenavaden obseg pa je zavzel v popoldanskih urah, ko je vse odhajalo na pokopališča. Magistrat je izdal za ta dan posebne prometne predpise, ki so uredili promet in onemogočili nesreče. Značilno je, da se v resnici kljub visoki prometni frekvenci ni zgodila nobena, niti najmanjša nesreča. Na vseh važnejših križiščih so bili postavljeni prometni stražniki, ki so dirigirali pešce in vozila v določene smeri. Na pokopališču so prevažali občinstvo štiri mestni avtobusi, ki pa nikakor niso mogli zadostiti potrebi. V natrpne vozove se je gnetlo občinstvo in na postajališčih so se prerivale množice. Dohodina pobreško pokopališče so nalikovali na pariške velike boulevardje o priliki največjih svečanosti, kljub temu pa je promet vzorno funkcioniral. Na Pobreško cesto je zašel samo neki biciklist, ki je zadel v malega dečka in ga podrl na tla; v naslednjem trenutku pa so ga že stražniki ustavili in umaknili z nedo voljene poti. Za brezhiben promet so oblasti dobro poskrbele in s primernimi ukrepi odvrnili vse nevarnosti, ki se ob podobnih prilikah vedno dogajajo. —

Rapalska obletnica v Mariboru.

Še nikoli ni bila obletnica »Rapalla«, našega črnega dne, tako pomembna, kakor letos. Naš narod na Primorskem je došel do zadnje križeve postaje. Kar se godi v zadnjem času v Italiji, mora odjekniti širom naše domovine na najbolj učinkovit način. V našem obmejnem Mariboru se bo vršila obletnica Rapalla na sledeči način: 1. Na predvečer v petek, dne 11. novembra akademija v narodnem gledališču z zanimivim in za ta večer primernim spovedom. 2. V soboto, dne 12. novembra ob 18. uri zažiganje žare poleg spominške plošče majske deklaracije v mestnem parku. Govori, recitacije in petje dijakov. Taj prireditvi naše nadebudne mladine bo prisostvoval ves nacionalno zaveđni Maribor. 3. V nedeljo, dne 13. novembra nabiralni dan po ulicah. Rapallina tega bo izdan proglas na vse župne Slovence, da se včlanijo v Jugoslovanski Matici, kajti le na ta način je mogoče uspešno delo za naše zaslužbene brate. — Odbor podružnice J. M. v Mariboru.

Avtomatizacija mariborske telefonske centrale.

Vodstvo terenske telefonske tehnične sekcije v Mariboru nam je poslalo glede na našo notico o prispevku za avtomatizacijo mariborske telefonske centrale sledeče pojasnilo: O kakem prispevku k avtomatizaciji telefonske centrale v Mariboru ni niti govora. Vsakemu telefonskemu naročniku se bo namreč preuredila glavna postaja brezplačno. Vsled pomanjkanja kreditov pa poštna uprava trenutno ne more preurediti lišnih telefonskih naprav, t. j. postranskih aparatov in postaj na avtomat, ampak se vsakemu interesentu priporoča, da si nabavi za hišno napravo potrebne pretikalnike in aparate sam. To pa se seveda ne more smatrati kot prispevek k avtomatizaciji, kajti napravi, katero si naročnik nabavi sam, ostane njegova last in bo plačeval za postranske aparate oziroma postaje tudi znižano pristojbino, letno samo 50 Din za postajo. Avtomatizacija lastne hišne naprave je torej jako ugodna in bi morali kreditno zadrego državne uprave vsi mariborski telefonski interesi le z veseljem pozdraviti. —

Ribarsko društvo

oddaja v trgovini Greiner članom lepe žive krane po znižani ceni. — 1525

Novinarski klub.

Zaradi odstopa predsednika sklicuje odbor izredni občni zbor za četrtek, 17. novembra ob 17. uri v Grajski kleti. — Dnevni red: volitev novega predsednika. —

O duševnih boleznih

je v Ljudski univerzi predaval na dveh večerih ljubljanski primarij g. dr. Ivan Robida. Pregledno je pojasnil ogromno snov, mojstrsko označil posamezne tipe, začeni s filistrom preko omejenca, idijota, epileptika, paralizika in celo dolgo vrsto drugih; omenil močnejše vsled staranja (praesenium, klimakterium, senilnost), podal način in prognozo zdravljenja, primerjal naš ljubljanski zavod z drugimi, posebno pruskimi, naglasil potrebo lastnega zavoda tudi za mariborsko oblast (toda ne v kakšnem adaptiranem, temveč novo zgrajenem poslopiju), dočim bodj za obe oblasti en velik zavod skupen, za to pa skrbno opremljen. Omenil je končno še prisilne delavnice in zavode za pokvarjeno mladino, kamor spada kot vodja psihiater. Obžalovatj je, da tako zanimiva snov ni mogla razen stalnih obiskovalcev pritegniti večjega števila inteligence. Toda seveda, imamo razne krize...

Velika požarna nevarnost na Zg. Radvanjski cesti.

Danes, 10 minut po 1. uri ponoči, je začela goreti zaloga seno posestnice Roze Mož na Zgornji Radvanjski cesti. Seno, katero je najbrž nekdo zažgal iz neprevidnosti, je bilo naloženo za hišo in za gospodarskim poslopijem ter bi bilo prišlo do velike požarne nesreče, če ne bi bilo takoj na pomoč gasilcev iz Sturdenцев, ki so podprti od gasilcev iz Maribora in Pobrežja, ki so prispeli nekoliko minut pozneje, izvršili vzorno gasilsko delo. Pri gašenju so dobili lahke opekline in poškodbe eden od domačih trije študentski in en pobreški gasilec. Zasluge gasilcev povečujejo še težave, ki so bile z vodo. Vodo so napeljali iz železniške delavnice, kjer je bil pa eden od hidrantov pokvarjen. —

Sleparska gosta.

Včeraj sta neznana priletnejša možakarja naročila v braniarji na Tržaški cesti tri steklenice piva in založila nekoliko klobase s svežim kruhom ter odšla, ne da bi plačala. Pustila sta sicer svoj imeni, o katerih pravilnosti pa se sumi, zlasti ker sta slično golufijo izvršila tudi v sosednji gostilni, kjer sta naročila liter vina in odnesla nato še tri literske steklenice. Natakarica trpi 60 Din škoda, o storilcih ni sledu. —

Tatvine dvokolés.

Tatovi koles so med tatfinsko družbo najagilnejši. Včeraj sta bili zopet ukradeni dve kolesi. Vincencu Ribiču je neznan storilec iz neke gostilne v Lajterspergu ukradel 2650 Din vredno dvokolo znamke »Styria« št. 681585. Josipu Dolinšku iz Smolnika pa je izginilo kolo 12 veže Zadružno gospodarske banke. Dvo kolo je znamke »Kosmos« vredno 1000 Din. Pred nakupom se svari. —

V znamenju alkohola.

Včeraj popoldne, ko je bil na državnem mostu najživahnejši promet je služkinja Neža R. prišla vinjena iz neke gostilne ter pričela kričati in psovati par sante. Pijanost jo je tako prevzela, da je padala po tleh, pri čemur si je prebila spodnjo čelust. Ko je posredoval stražnik, je po obrazu močno krvavela in vzbujala splošno pozornost in stud. S težavo so jo spravili v policijske zapore, kjer sta li samota in trdo ležišče gotovo pregnala vinske vplive. —

Svengalji

kot magik, telepat, sugestor, nastopi v četrtek in petek v Veliki kavarni. — 1526

26 gasilcev ponesrečenih.

V neki tvornici ur v Schwenningen je pred dnevi nastal požar, ki se je s strašno naglico razširil in povzročil veliko škodo. Pri reševalni akciji se je ponesrečilo 26 gasilcev. Nekateri so si zlomili bodisi roke ali noge, večina pa je došla težko opekline.

Mariborski grobovi

POZABLJENI IN NEPOZABLJENI NAŠI NARODNI IN KULTURNI DELAVCI.

Konoc

Pravo (novo) centralno pokopališče.

Novo mestno pokopališče leži nasproti spredaj opisanega in je dokaj lepo, četudi ne vzorno urejeno.

Tu je dokaj slavnih grobov naših zaslužnih mož. Tu se tudi nahaja zapuščen grob slovenskega prvaka Pavla Turnerja. Izmed dolge vrste vsch je omeniti predvsem sledeče:

Veleposestnik Josip Rapoc (roj. 8. marca 1848, umrl 18. januarja 1918) vrl narodnjak in poznana osebnost našega javnega dela in življenja. Nadalje grob Frana Voglarja v grobnici »Naš poslednji dom«. Kot ravnatelj ženskega učiteljskega in odlični kulturni delavec si je stekel nevenljivih zaslug. — Med drugimi je omeniti tudi počivališče notarja Otmarija Goloba (roj. 15. XI. 1879 in umrlega 21. VII. 1926), poznane narodnjaka v težkih dneh in nesobičnega rodoljuba. V zapadni vrsti počiva nadalje profesor Jakob Marin, rojen 24. VII. 1858 in umrl 31. I. 1925. V trajnem spominu je zlasti učiteljskemu naraščanju, kateremu je bil odkritosrčen mentor. Poleg pedagoških prednosti ga je odlikoval zreden slikarski talent.

Med nemškimi grobovi je omeniti predvsem grob komponista Rudolfa Wagnerja (1852—1915), ki ima dostojen monumentalni nagroben spomenik, postavljen od nemškega pevskega društva M. M. G. V., ki mu je dal tudi s palmo opleteno liro z napisom: *Seinem Ehren-Sangwe...*

Med ostalimi grobovi je omeniti sveži grob notarja dr. Josipa Barléta (roj. 23. III. 1866, umrl 2. XII. 1925), spoštovanega slovenskega boritelja in tihega narodnega delavca, ki je nesebično stremel za oživitvorenjem ideje, ki se imenuje s svetim imenom jugoslovanska svoboda. — V Rosinovi grobnici počiva stara slovenska korenina dr. Franjo Rosina (roj. 29. IX. 1863, umrl 15. X. 1924), s katerim imenom je zvezana dolga doba borbe Slovencev za samostojnost in svobodo. Starejša mariborska in sploh slovenska generacija se spominja Slovenca-korenjaka z najlepšimi spomini. — Nadalje je treba omeniti grob Josipa Fona, dvornega svetnika in podpredsednika mariborskega okrožnega sodišča in bivšega državnega in deželnega poslanca (roj. 26. IV. 1865, umrl 23. XII. 1926), s katerim je zvezan precejšen kos zgodovine borbe za pravice slovenskega naroda. — S posebnim povdankom je treba omeniti grob in spomenik profesorja, državnega in deželnega poslanca dr. Karla Verstovška (1871—1923), ki se je v predpreobratni dobi proslavil kot idealen in nesebičen borec za slovenske manjšinske pravice in začel odločno ofenzivo proti takratnemu pravosodnemu ministru dr. Hohenburgerju. Kot profesor-zgodovinar je bil ljubljenec svojih dijakov, kot politik koncilijant in doživljen.

Med pokojnimi vojaškimi osebnostmi je omeniti polkovnika Jerneja pl. Ahlančiča (roj. 23. VIII. 1853, umrl 16. X. 1926), ki je bil skozinskoz narodnjak tudi v najtežjih časih in dalje tragično preminulega podpolkovnika Franja Jurkoviča (rojen 5. II. 1879, umrl 19. VIII. 1927), ki je zlasti v preobratni dobi vršil težavno delo kot pomočnik generala Maistra. — Med srbskimi grobovi je omeniti grob soproge tuk. prote g. Trbojevića Marije Trbojević, rojene Pejinović (1883—1925), na katerega so postavili prijatelji užaloščenega soproga lep in okusen spomenik. Ostali srbski grobovi (vojaški) dokazujejo zelo malo pažnjo vojaške oblasti, ker so posamezni napisi na lesenih križih n a r o b e pritrjeni. Na tem pokopališču so tudi zapuščeni grobovi vojakov, padlih v svetovni vojni, ki še nimajo spomenika, daši obstoji zbirka za tak spomenik že dolgo, dolgo...

Studenško pokopališče

Je zelo okusno urejeno in dokazuje, da imajo studenški občinski očetje več

smisla za lepoto in slog, kakor mariborski, za lice pokopališča odgovorni faktorji. Med pomembnejšimi grobovi je zadnji dom Franja Bendé-ta, kovinolarja Južne železnice (roj. 14. XI. 1865, umrl 23. III. 1912), znan iz žilave predpreobratne narodnostne borbe Slovencev in idealnega slogaškega pokreta. Njegov spomenik, seveda slovenski, je bil v tistih napetih časih kamen spodtike. Drugi grob njegovega tovariša Franca Poharja (roj. 25. III. 1863, umrl 17. X. 1908) ni za ono dobo nič manj pomemben. — Nadalje je omeniti še zadnji dom župnika Josipa Črnka (roj. 13. III. 1846, umrlega 14. I. 1916), vnetega, tihega sodelavca tistih dni. — Ako še omenim težko čitljiv in zapuščen grob župnika Jakoba Kočarja (roj. 7. VII. 1835 in umrl 16. III. 1905), ki je oskrboval v narodno-nevarnih časih slovensko službo božjo in bil navdušen svetovalec spredaj imenovanih mož-boriteljev, sem opisal vse važnejše grobove. — Pohval-

no je treba omeniti, da ima to pokopališče spomenik vojakom, padlim v svetovni vojni. — Od res monumentalnih spomenikov ni pozabiti nagrobnika tragično preminule mlade učiteljice Zinke Milosavljević, roj. Mlinarič (roj. 14. X. 1903, umrl 8. VII. 1926). Ta spomenik je edinstven po svoji umetniški izvedbi in ga na nobenem pokopališču v območju Maribora ni enakega.

To so torej mariborski grobovi, glede katerih naj mi nikdo ne zameri, če sem katerega ali nevedé prezrl, ker nisem našel napisa, ali pa napisal cellega življenjepisa. Mnogo, mnogo je zapuščenih in marsikatero zlato srce počiva pod hladno rušo, in marsikateri pokojnik je sicer pokopan, pozabljen — a živi po svojih delih, žrtvah in idealih, ki nas naj bodrijo k posnemanju.

Vsem velikim borcem za samobitnost slovenskega naroda, junakom Svobode in Napredka, tihim in javnim kulturnim delavcem in onim, ki so padli, da smo zamogli vstati mi ter vsem v pozabljenih in zapuščenih grobovih počivajočim veljaj naš klic

Naj počivajo v miru!

Roman Bendé.

Mariborska kinopodjetja

Maribor, 2. novembra.

V Mariboru tostran Drave imamo, kakor znano, troje kinopodjetij: Grajski kino, Apolo in Union, to je torej toliko, kot jih je v Ljubljani, ki je za enkrat še dokaj večja od našega mesta. Ni čuda potem, da je konkurenca med mariborskimi kinci znatna in da je tudi občinstvo temu primerno razvajeno.

Ljubitelje kina razdelimo lahko v več vrst »specialistov«. Oni, ki sodijo v dvorani najbližje platna, požirajo najraje Harry Peela, dalje Macista, Harold Lloydja in slične. Ta del občinstva tvori razborita mladež valencev in učencev, ki so se zadnji čas že precej disciplinirali in so ponehale neprestane »duhovite« orpazke, požvižgavanje in drugi podobni znanji izrazi rapoloženja impulzivne mladine.

Prvi prostor in zaklopni sedež zavzema boljša publika. O ložah se razume to samo ob sebi. Sicer pa se stalni obiskovalci kina v Mariboru že kar na zunanaj spoznajo. Naivejša reklama in najboljša orientacija za to občinstvo so slike, ki jih razobesi vsak kino po svojih izložbah v mestu. Pred temi fotografijami se potem presoja po toaletah starost filma, se občudujejo divne pokrajine, zaželjena in nedosežna letovišča itd. Za odločitev številnih kandidatov za to ali ono predstavo pride v poštev predvsem ime igralca. Ljubljenci največjega dela publike so: Konrad Veidt, čigar fotografije kupuje damski svet en grös po trafikah in trgovinah, dalje Janings, Lya de Putti, Lya Mara, Albani, Greta Garbo in drugi. Za prijetno in privlačno razvedrilo skrbj Harry Liedtke, najprijetljivejši igralec v komedijah operetnega stila. Vlekla sta tudi Pat in Patachon, ki sta se pa po splošnem mišljenju preživela.

Organizatorni talent je pokazal lastnik Grajskega kina, ki je razpisal ob priliki jubileja nagrade za obiskovalce. Ne zdi se nam sicer najbolje, da pri tem tekmovanju za nagrade igrajo vse številke. Če je predpisan n. pr. pogoj, da je bil tekom meseca pri vseh predstavah, naj bi za to nagrado prišle pri zrebanju v poštev samo številke, ki bi jih preicli pred zrebanjem v poštev prihajajoči kandidatje za osem oddanih listov. — Stalni obiskovalci kritikujejo dalje tudi to, da jim domala pri vsaki odščinjejo še po dva dinarja, in sicer »radi ogromnih nabavnih stroškov, za godbo, za darila gostom« itd.

In potem pa oni poudarek glede teksta! Že oni dan smo objavili kratek dopis o nesorazmernem zavlačevanju kratkih nemških in o brzi odstranitvi hrvaških napisov. V Mariboru je včasih skoro polovica filma samega teksta. Mnogi, mnogi obiskovalci so prepričani, da ni pravilno, da so podjetja sploh razvadila Nemce z nemškimi napisi. Saj so se vendar mnogi že privadili našemu jeziku in če ne bi podpirali njihove lenoba z dru-

gojezičnimi napisi, bi znali še več naš jezika. Saj se upravičeno pritožujejo Slovenci, zlasti manj izobraženi sloji, da nimamo slovenskih napisov, na nemške pa se polaga toliko važnosti! Smo res preveč potpežljivi!

Neveljvo vzbujaj med delom občinstva tudi ona šuma reklamnih slik in napisov, ki se predvaja pred predstavo. Drugim pa je to vseč, ker imajo svoj stalen akademski četr in ker je vstajanje s sedežev med reklamo manj nadležno kakor med predstavo.

Posebna vrsta kinoobiskovalcev so oni, ki posečajo svetlobne predstave vsake kvatre enkrat, in to takrat, če je reklama za film le že presilna in govori vse križem samo o filmu. Ti tipi pa so najbolj kritiki. Videli so »same trike, same kulise« in podobno.

Merodajnejši je pravi »kritični« del publike, ki uživa in občuduje do skrajnih podrobnosti premišljeno in izdelano režijo in resnično umetniško podajanje filmskih igralcev. Ti obiskovalci kina so hvaležni za lepe filme, ker so prišli na svoj račun: pozabili so za nekaj ur svoje skrbi in težave in se vživeli v vsebino filma ter trepetečjo in se vasele z dobrimi igralci, če je vsebina še tako vsakdanja. In priznati je treba, da mariborska kino podjetja danes precej nudijo. Za nami so oni časi, da bi bile posečane predstave srednje ali celo slabše vrste!

Posestnik osumljen umora svojih vnukov

V burgenlandskem mestecu Landsee živi posestnik Anton Steimetz z devetimi otroki. Najmlajše dete ima dve leti, najstarejša hčerka pa 24. Ko je Ana dobila službo, se je seznanila z nekim trgovskim pomočnikom, s katerim je pričela ljubavno razmerje in rodila dvojčke. Njen ljubimec je nato odpotoval na Madžarsko, ne da bi se brigal za otroke. Težak udarec, ki je zadel mlado mater, jo je spravil v obup in poslala je otroke očetu. Oče je otroke skušal izročiti v oskrbo občini, kar mu pa ni uspelo. Sosedom se je čestokrat pritoževal in bil z vnuki skrajno nezadovoljen. Nenadoma pa se je zgodilo, da sta otročiča umrla. Nagla smrt je vzbudila sum in Steimetz je bil aretiran. Posestnik je trdovratno tajil in zavračal sum, ter dokazoval svojo nedolžnost. Tarnal je, da mu bo gospodarstvo, za katero se ni bil brigal, propadlo. Zdravniški pregled ni imel pozitivnega uspeha in oblasti so osumljenca izpustile.

Za smrtno kazen na Nizozemskem.

Iz Amsterdama poročajo, da je skupina aktualistov zahtevala v haškem parlamentu zopetno uvedbo smrtno kazni. Zahtevu opravičujeje z navedbo statistike, ki dokazuje porast zločinov na Nizozemskem, od časa, ko je bila smrtna kazen odpravljena.

Sport

Ljubljanske prvenstvene tekme.

Včeraj sta se v Ljubljani odigrali dve prvenstveni tekmi. Ilirija-Jadran je končala z zmago Ilirije v razmerju 6:0 (1:0). Primorje:Hermes 3:1 (2:1) je bila zaključena 21 minut pred regularnim zaključkom, ker je publika vdrla na igrišče.

Kače bogastvo francoskega fakirja

Fakirji nikakor niso samo specialteta Indije, temveč imajo tudi druge evropske kulturne države podobne čarovnike, posebno kar se tiče krotitve strupenih kač s pogledom. Francosko časopisje poroča o nekem takem čarovniku, Edmondu Peletierju, ki je cele pokrajine osvobodil strupenih kač in si je s tem svojim obrtom napravil lepo premoženje. Letos je bil pozvan v Tours na neko posestvo, kjer so bili gozdovi polni strupenih kač. Edmond je prišel in res že tekom enega meseca očistil gozdove strupenih kač. Edmond dobro ve, kje se kače običajno skrivajo. Z udarjanjem v neki železni predmet je izvalil strupene kače iz njihovih skrivališč, nato pa se jim je približal in jih pobijal na ta način, da jih je vsekal s tanko šibico po glavi. Toda Edmond Peletier se ne bavi samo z uničevanjem strupenih kač, temveč tudi z raznimi drugimi, pravimi čarovnijami. V lončeni posodi ima 14 komadov najbolj strupenih kač, ki jih je sam vzgojil in dela z njimi razne produkcije. Postavlja jih okrog vratu, na prsa, okoli rok in jih boža kakor pravi čarovnik. Po njegovi izjavi ga je v čarovniški umetnosti izučil znameniti francoski slikar Aime Moreau.

Kraljevski odgovori

Švedska kraljica Kristina je nekega dne zvedela, da je odšla grofica de Suze v Rim, da doseže tamkaj ločitev zakona z možem. Da bi imela večji uspeh, je prestopila v katoličanstvo.

Grofica de Suze — je rekla kraljica — je izpremenila vero, da ne vidi svojega moža niti na tem niti na onem svetu.

Jakob I., kralj Anglije, je sedel nekoč močno zaposlen v svojem kabinetu. Na nos se mu nenadoma vsede muha. Zaman jo je odganjal. Vedno znova se je vrnila na njegov nos. Razkačen je planil kralj kvišku in vzkliknil: »Jaz sem kralj treh kraljestev, ali res nisi mogla najti drugega mesta kakor ravnomoj nos!«

Nevernetno plodovit pisatelj

Je bil francoski romanopisec Ponson du Terrail, ki ga menda ni prekosil še nihče. Plod njegove bujne in neusahljive fantazije so bili strahovito dolgi romani. Proslavil se je leta 1851. z romanom »Kulise sveta« in od tega časa so hoteli imeti vsi večji francoski listi romane izpod njegovega peresa. Ni mu preostalo drugega, nego da je pisal istočasno za pet različnih novin pet samostojnih romanov, in to sprti, kakor so listi roman objavljali! Vstajati je moral Ponson du Terrail ob petih zjutraj in je pisal do desetih dopoldne nadaljevanja svojih fabuloznih romanov za naslednji dan. Včasih pa je bilo to za navadnega zemljana le malo preveč. Zato se mu je pripetilo, da je pozabil za smrt kake osebe v romanu in je pričela v zadnjih poglavjih ponovno naropati. Potem, ko je imel to smolo že večkrat, si je pomagal takole: za vsako osebo v romanu si je dal postaviti lutkico. Čim je kaka oseba umrla, je tudi njej odgovarjajočo lutko sunil v kot, da se ta ko ni mogel zmotiti, da bi mrtvaki v romanu vstajali od smrti... Izredno marljivost pisatelja kaže tudi dejstvo, da je včasih v nekaj letih spisal po 40 romanov. Samo njegova romana »Drames de Paris« in »Rocambole« obsegata nad sto zvezkov v oktavu!

Kupite železniške vozne karte v bilietarni, Putnik, v Mariboru, Aleksandr. 35

Maksim Gorki:

Otroška leta

34 Poslovenil dr. I. D.

Kmalu po zgodbi z gospodom se je primerila še druga. Že dolgo me je zanimal tih dom Ovsjanikovih, zdelo se mi je, da teče v tem sivem domu posebno, tajinstveno življenje pravljic.

Pri Betlengovih so živeli šumno in veselo, v njem je bilo mnogo lepih žensk, k njim so zahajali oficirji, študentje, tamkaj so se vedno smejali, kričali in peli, igrali muziko. Že zunanost hiše je bila vesela, stekla oken so se jasno bleščala, zelenje za njimi je bilo raznolično jarko. Ded ni ljubil te hiše.

»Heretiki, brezbožniki,« je govoril o vseh njenih prebivalcih, ženske pa je nazival z ostudno besedo, smisel katere mi je stric Peter nekoč pojasnil, tudi zelo ostudno in škodoželjno.

Resna in molčeča hiša Ovsjanikovih je vplivala dedu spoštovanje.

Ta enonadstropna, pa visoka hiša se je raztezala v dvorišče, ki je bilo zarastlo s travo, bilo čisto in prazno, z vodnjakom, pod streho na dveh stebričih, na sredi hiša se je nekako odmikala z ulice, se skrivala pred njo.

Njena tri ozka okna, z loki prerezana, so bila visoko nad zemljo, stekla v njih — motna in so mavrično žarela. Na drugi strani vrat je stal skedenj, čisto tak na lice, kakor hiša, ravno tako s tremi okni, pa nepravimi: na sivo steno so bili nabiti naličniki in v njih z belo barvo naslikani križi oken. Ta slepa okna so bila neprijetna in cel skedenj je namigaval, da hoče živeti hiša skrito in neopazno. Nekaj tihega in boleznega, ali nekaj tihega in ponosnega je bilo na vsem dvoru, v njegovih praznih konjušnicah, v gumnih, ki so imeli velika vrata, pa bili tudi prazni.

Včasih je hodil šepaje po dvorišču visok stavec, obrit, z belimi brki, katerih ščetine so štrlele kakor igle. Tu in tam je drug stavec z zalisci in krivim nosom pripeljal iz konjušnice sivega debeloglavega konja; ozkoprsna žival na tankih nogah se je klanjala vsemu naokrog, ko je šla na dvorišče. Hromi je zvonko udarjal s ploško rokko, žvižgal, hrupno vzdihoval, potem pa sta zopet skrila konja v temno konjušnico.

Skoraj vsak dan so se od poldneva do večera igrali na dvorišču trije dečki: bili so oblečeni v enako sive jopiče in hlače, imeli enake čepice, okrogle obraze, sive oči: bili so tako po-

dobni drug drugemu, da sem jih razločeval le po rasti.

Opazoval sem jih skozi špranjo v plotu, toda niso me opazili; jaz pa sem želel, da bi me opazili. Všeč mi je bilo, ker so se tako lepo, veselo in družno igrali nepoznano igro, všeč mi je bila njih obleka, lepa skrbnost enega za drugega, ki si jo posebno opazil v obnašanju starejših dveh do malega bratca, smešnega in spretnega malčka. Če je padel, sta se smejala, kakor se vselej smejejo tistemu, ki pade, vendar pa se nista smejala škodoželjno, isti hip sta mu že pomagala vstati, če pa si je umazal roke ali kolena, sta mu obrisala prste z listi lapuha, z robcem in srednji je dobrodušno govoril:

»Glej, tako si neroden!«

Nikoli niso drug drugega zmerjali, ne varali drug drugega, vsi trije so bili zelo spretni, močni, neutrudljivi.

Nekoč sem zlezal na drevo in jim požvižgal. — obstali so tam, kjer jih je vstavil žvižg, nato so se počasi sešli in se začeli o nečem tiho posvetovati. Mislil sem, da bodo začeli metati kamenje vame, zato sem se spustil na tla nabral v žepu in pod pazduho kamenje in sem zopet zlezal na drevo: toda oni so se že igrali daleč proč od mene v kotu dvorišča

in so očitvidno pozabili name. To je bilo žalostno, toda nisem hotel prvi začeti vojne: kmalu pa jim je nekdo zaklical skozi okno:

»Otroci — marš domov!«

Počasi in pokorno so odšli, kakor gosi.

Mnogokrat sem sedel na drevesu nad plotom in čakal, da me pozovejo, naj se igram z njimi. — toda niso me pozvali. V mislih sem se že igral z njimi, da sem včasih zakričal in se glasno zasmeljal, oni vsi trije pa so pogledali name, o nečem tiho govorili, jaz pa sem se zmeden spustil na tla.

Nekoč so se šli skrivati, vrsta je prišla na srednjega, ki se je postavil v kot za skedenj ter stal tam častno, zakrivši si z rokami oči in ne da bi kaj pogledal, brata pa sta zbežala, da se skrivata. Starejši je hitro in ročno zlezal pod široke sani, ki so stale pod skednjem, mlajši pa se je zbežal, smešno tekal okrog vodnjaka, ne vedé, kam naj se dene.

»Ena«, — je kričal starejši, »dve...«

Mali je skočil na oklep vodnjaka, se oprijel vrvi, pa sunil noge v vedro, in gluho udarjajoč ob steno oklepa je vedro izginilo.

(Dalje prihodnjic.)

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p. najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p. najmanjši znesek Din 10.—

SVENGALI

Četrtek in petek v Veliki kavarni.

Zlat prstan

z enim briljantom, zgubljen soboto Aleksandrova cesta—Slovenska ulica. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi pri upravi »Večernika«. 15,20

Lepa, solnčna soba

se odda takoj v našem v Maistrovi ulici 17, II, vrata št. 12. 1531

Kupim staro zlato,

srebrn denar, umetno zobovje' po najvišjih cenah. Ilger, Maribor, Gosposka ulica 15. 11.a

Pomočnik za soljenje mesa (Salzer)

se išče. Prednost imajo neoženjeni, mlade, dobre moči; pogoji voljni, plača po sposobnosti. Ponudbe poslati na firmo A. Mitrovič i sinovi, Spltt. 1417

Solidnim gospodom ali dijakom

se odda solnčna soba s posebnim vhodom na mirnem kraju z dvema posteljama, z vso oskrbo, Oddaljena 20 minut od Glavnega trga. Naslov v upravi. 1530

SVENGALI

Četrtek in petek v Veliki kavarni.

Čevlje,

gamaše, PERILO, kravate, nogavice itd. velika izbira po solidnih cenah pri

Jakob-u Lah-u, Maribor
samo Glavni trg št. 2

1064

Prvovrstno**onduliranje**

in rezanje „bubi frizure“ v higijsni brivnici

Vjekoslav Gjurin
Maribor, Jurčičeva ulica 9

Izjava.

Podpisani Josip Škerlec iz Maribora, zastopnik slavonskega mlina „Union“ v Osijeku, izjavljam, da sem ob priliki ponujanja mlevskih produktov tega mlina namenoma izrekel svojih konkurentih neresnico in obrekovanje, vsled česar prosim vse prizadete odpuščanja in se jim iskreno zahvaljujem, da so se zadovoljili s to izjavo in da so oastopili na mojo prošnjo od sodnega piganjanja.

Josip Škerlec

zastopnik mlina „Union“ v Osijeku

Maribor, Koroščeva ulica 45

En vagon

dalmatinskega vina, lastn. pridelka, prispelo!

Toči se v lastni

I. dalmatinski gostilni IVO TRGO

Maribor, Vetrinjska ulica 3

Moške ovratnike, moderne fazone, priznane najboljši fabrikati,

Samoveznice, najnovejši vzorci

Modne srajce

Spalne srajce

Spodnje hlače

Dokolenice

1427 **Slavko Černetič, Maribor, Aleksandrova 23**

KARRO
MARIBOR
KOROŠKA CESTA 19

Specijaliteti: Nepremočljivi jesenski in zimski čevlji!

1275

Flornogavice
Modne angleške nogavice
Patentnogavice
Reformhlače
Puloverji
Veste

1426

Slavko Černetič, Maribor, Aleksandrova 23

ANGLEŠKO IN ČEŠKO SUKNO

13a

v veliki izbiri in po najugodnejših cenah pri

FR. MAJER, GLAVNI TRG št. 9

Ivan Kravos

Aleksandrova 13 Maribor Slomškov trg 6

Opreme in potrebšline za konje, potni kovčeki, tobičce, usnjati izdelki gamaše, ovratniki in nagobčniki za pse itd. 1364

GONILNI JERMENI!

FLATNO

prve vrste za rjuhe po Din 22—

šifon itd. po najnižjih cenah se dobi pri

I. Tipin-u, Maribor, Glavni trg 17